

PAINEHAAVAN ENNALTAEHKÄISYÄ LYONISSA

Katja Iso-Markku

Sairaanhoidtaja/ haavahoidon asiantuntijahoitaja

Suupohjan peruspalveluliikelaitosyhtymä

Painehaavat ovat kovasta työstä huolimatta edelleen iso ongelma niin perusterveydenhuollossa kuin erikoissairaanhoidossakin. Vaikka iso osa hoitohenkilökunnasta onkin jo hyvin tietoisia painehaavariskeistä ja painehaavan ennaltaehkäisystä niin edelleen ennaltaehkäisyssä on epätietoisuutta ja puutteita. Painehaavoja syntyy edelleen vaikka tutkimusten mukaan jopa suurin osa painehaavoista olisi ennaltaehkäistävissä.

Miksi sitten painehaavoja syntyy edelleen? Tähän kysymykseen lähdin ottamaan selvää Lyonista, jossa järjestettiin vuoden 2019 EPUAP painehaavakonferenssi.

Mikä ihmeen EPUAP?

Lyhyesti EPUAP:sta. EPUAP eli The European Pressure Ulcer Advisory Panel perustettiin Lontoossa vuonna 1996 tarkoituksenaan tuoda helpotusta ihmisille, jotka kärsivät painehaavoista tai ovat vaarassa saada painehaava. EPUAP tutkii parhaalla mahdollisella tavalla painehaavojen hoitoa ja ennaltaehkäisyä ja jakaa tätä tietoa eteenpäin.

EPUAP:n vuoden kohokohtana ovat Euroopan maiden väliset yhteiset konferenssit, joissa kerätään yhteen monialainen hoitohenkilökunta, opettajat sekä tuotannon edustajat keskustelemaan Euroopan ja maailmanlaajuisesta painehaavaongelmasta sekä esittämään uusia menetelmiä painehaavan ennaltaehkäisyyn ja hoitoon.

Päivien sisältö oli kattava

Konferenssi oli kolmepäiväinen. Päivät olivat jaettu eri osioihin, joista jokaisella oli oma teemansa. Keskiviikkoamun aiheet liittyivät painehaavan ennaltaehkäisyyn potilasturvallisuuden näkökulmasta sekä teknologian käyttöön painehaavan ennaltaehkäisyssä. Iltapäivällä kuultiin haavasidosten käytöstä painehaavan ennaltaehkäisyssä, painehaavojen ennaltaehkäisystä maarajojen yli sekä erityisryhmien painehaavan ennaltaehkäisystä.

Torstaina aiheena olivat painehaavan etiologia, biofilmi ja infektioiden ehkäisy, painehaavat hoidon indikaattoreina ja mitkä ovat painehaavan seuraukset. Lisäksi kuultiin luentoja ohjeista painehaavojen ennaltaehkäisyyn ja hoitoon sekä opetuksen merkityksestä painehaavojen ennaltaehkäisyyn ja hallintaan.

Perjantaina englanninkielinen osuus oli vain aamun ja aamupäivän ajan, jolloin kuultiin kivun hallinnasta painehaavojen ennaltaehkäisyssä sekä telelääketieteen käytöstä painehaavojen ennaltaehkäisyssä. Lisäksi konferenssissa järjestettiin rinnakkaisia tapahtumia mm. work shopeja. Näissä työpajoissa pääsivät halukkaat esimerkiksi valitsemaan haavasidoksia ja puhdistelemaan haavoja. Lisäksi näyttelyhalliin oli kerääntynyt n. 40 eri tuote-edustajaa Allevyn® sidoksista Sorbactiin® ja painehaavan riskipatjoista ilmakennotossuihin.

Lyonista lähdin huomattavasti viisaampana

Laadukas tutkimustyö on kaiken toiminnan perusta. EPUAP:n esiintyjät olivat tehneet laadukkaita tutkimuksia liittyen painehaavojen ennaltaehkäisyyn ja hoitoon sekä painehaavan syntyyn. Tutkimuksia oli niin hoitotyön käytännöistä, sidosten toimivuudesta painehaavan solutason etiologiaan. Jo pitkään haavahoitotyötä tehneenä ”perushaavahoito” on jo tuttua juttua, joten oli mahtavaa päästä kirjaimellisestikin pintaa syvemmälle painehaavojen maailmaan.

Sain itselleni paljon välineitä, millä alan kehittämään painehaavojen ennaltaehkäisyä ja hoitoa omassa työssäni perusterveydenhuollossa. Sain myös ideoita omaan työhöni esiintyjänä ja vaikuttavan esityksen tekemisessä. Lisäksi sain paljon tietoa siitä, miten painehaavoja ennaltaehkäistään ja hoidetaan ympäri Eurooppaa. Yllätyin siitä, miten samanlaiset meidän painehaavaohjeet ovatkaan. Nyt vain odotellaan EPUAP:n painehaavasuosituksen julkaisemista (ja suomentamista).

Konferenssi on myös oiva tapa verkostoitua. Tämä tietenkin edellyttää jonkin sortista yhteistä kieltä, mikä minulla oli englanti. Tapasin erilaisia ammattilaisia Euroopasta sekä menin rohkeasti keskustelemaan tuote-edustajien kanssa. Harmillisesti aika moni tuotteista oli jo tuttuja esimerkiksi Valtakunnallisilta haavapäiviltä, mutta kyllä jotain uutta tietoaakin matkaani tarttui. Esittelytilassa oli myös nähtävillä hienoja postereita painehaavatutkimuksista ympäri maailman.

EPUAP konferenssi Lyonissa oli opettavainen ja herättäväinen. Sain paljon uusia ideoita ja varmuutta omaan työhöni. Lisäksi Lyon kaupunkina oli todella kaunis ja helposti lähestyttävä. Konferenssi tarjosi minulle parastaan ensimmäiseksi (muttei viimeiseksi) ulkomaan koulutusmatkakseni.

Kiitos Suomen Haavanhoitoyhdistykselle, joka mahdollisti osallistumiseni konferenssiin!

